

Du lịch Italy

Phần 3

Sóng Việt- Đàm Giang

Day 8-9
Verona-Venice

Verona

Ngày ở Florence đã để lại nhiều kỷ niệm đẹp, sau một đêm ngủ thật ngon giấc, sáng nay tôi náo nức được đi thăm Verona trên con đường đi tới Venice.

Verona là một thành phố rất dễ thương có **Roman Arena** và có một di tích nổi tiếng đó là tòa nhà và cái balcon đã được nhà soạn kịch tài danh Shakespeare mang vào kịch bản Romeo và Juliet.

Dù Verona được biết nhiều hơn qua câu chuyện tình **Romeo và Juliet** của Shakespeare, thật ra đó là một thành phố rất quan trọng ngày xưa, và rất nhiều di tích còn được bảo trì rất hoàn hảo. Verona nằm dọc theo bờ sông Adige thơ mộng, cách phía đông của Venice 50km (30 miles), và là thuộc địa đầu tiên của của Roma vào năm 89BC.

Sự tranh chấp quyền lực và trả thù lẫn nhau của những gia đình có tiếng giàu quyền lực, làm mưa bão cả thế kỷ thứ 13, là căn bản cho câu chuyện tình Romeo và Juliet của Shakespeare. Verona trở thành một tỉnh của Italy vào năm 1866. Thành phố bị bỏ bom thiệt hại nặng trong thế chiến thứ hai nhưng phục hồi nhanh chóng và trở nên một thành phố có nền kinh tế rất cao.

Từ **Piazza delle Erbe**, trung tâm của khu thành phố lịch sử với những cửa hàng nổi tiếng, đường phố cấm xe cộ và chỉ dành cho khách bộ hành nên đi lại trong khu này rất vui và dễ chịu. Từ Piazza delle Erbe làm điểm hẹn để trở về xe bus đậu ở bờ sông Adige, chúng tôi tàn mắt đi thăm thành phố.

Cô tourguide trước khi chia tay để mọi người tự do đi thăm viếng có nhắc lại rằng căn nhà và cái balcony đã được tạo nên từ câu chuyện tình Romeo và Juliet như một tiêu biểu cho bản kịch nổi tiếng của Shakespeare. Đi theo Via Cappello dẫn tới **Casa di Giulietta Cappelletti** (House of Juliet) với cái balcon nổi tiếng tại Villa Cappelletti, ngay cổng đi vào căn nhà những chữ viết nguệch ngoạc chi chít viết hoặc khắc đầy tường của những đôi uyên ương ghé thăm viếng. Căn nhà là một cấu trúc với tường gạch cũ kỹ, cái balcon là một kiến trúc xây thêm vào năm 1935. Tuy nhiên bức tường với dàn cây leo chi chít, căn nhà lối vào với khung cửa vòng cung nhọn trông cũng thơ mộng vô cùng. Căn nhà Giulietta và balcony này có lúc cho phép mua vé vào thăm, nhưng hôm chúng tôi đến thì không cho vào.

Phía trước căn nhà có một bức tượng Giulietta bằng đồng mà các thanh niên trai trẻ thay nhau đứng cạnh và xoa tay vào ngực bên phải. Tôi lấy là lạ về sự kiện này nhưng sau đó mới hiểu rằng có người nào đó đã dẹt nên chuyện xoa tay lên ngực bên phải để có may mắn trong tình trường (!) và từ đó trở đi nó trở nên một tục lệ (cũng như liệng đồng tiền qua vai khi thăm Trevi's fountain)!

Balcony nhà Giulietta

Đối diện căn nhà Juliet là một rạp hát nhỏ quảng cáo có trình diễn kịch bản "Romeo và Juliet" cho du khách xem. Vào mùa hè hàng năm vào ngày hội Shakespeare có công ty Royal Shakespeare trình diễn.

Theo như tài liệu sách thì câu chuyện tình thê thảm này lúc đầu đã mang địa danh của Siena, nhưng sau đó được chuyển sang Verona, và căn nhà này đã được thành phố mua lại và tạo nó thành căn nhà Juliet (chuyện căn nhà này cũng có li kỳ, nhưng xin không kể vì e làm mất hứng của độc giả).

Rời căn nhà Juliet, chúng tôi theo phố Mazzini đi thăm **Roman Arena** ở Piazza Brà. Đấu trường này, xây dựng vào thế kỷ thứ nhất trước Công nguyên (hoàn tất vào cỡ 30AD) là arena lớn thứ ba của Ý sau Colosseum ở Rome và tại Capua. Arena hình hơi bầu dục với chiều dài 139 m, chiều ngang rộng 110 m, có thể chứa được 22,000 người trên 44 hàng ghế ngồi bằng đá cẩm thạch hồng. Những trò chơi và giác đấu ngày xưa trình diễn ở đây nổi tiếng và thu hút mọi người ở nơi khác đến xem. Hai tầng mặt ngoài của arena hiện nay đứng ra là cái dàn chống cho những bậc hàng ghế đá cao phía bên trong, chỉ còn một mảnh tường phía ngoài hiện hữu màu trắng và hồng bằng đá vôi, vì hầu hết phía ngoài đã bị phá hủy bởi trận động đất vào thế kỷ thứ 13. Bên trong arena rất ấn tượng và hầu như còn giữ được nguyên vẹn.

Ngày nay vào mùa hè, sân khấu lộ thiên Roman Amphitheater này là nơi có những buổi trình diễn ca hát, hoà nhạc hay hát opera. Sau khi leo những bậc thang ghế cao đến chóng mặt để lên tận đỉnh arena, đứng trên tầng ghế chót cao của đấu trường tôi thấy được tất cả bốn phía chung quanh các dinh thự, công viên, nhà thờ, tòa tháp Lamberti phía dưới. Thật là một cảnh đẹp rất mê mông, bao la, không thể quên được.

Ra khỏi arena, chúng tôi đi lang thang trên phố Mazzini, có thấy một nghệ sĩ hóa trang mặc quần áo trắng, vẽ mặt trắng giả làm Charlie Chaplin đang làm trò cùng chụp hình với du khách. Mazzini là con đường dành cho người đi bộ và là nơi có rất nhiều tiệm bán quần áo, nữ trang, mỹ

phẩm nổi danh trên toàn thế giới, rồi chúng tôi đi thăm **Piazza dei Signori** (cũng được gọi là Piazza Dante) một trung tâm của thành phố Verona thời trung cổ, nơi có bức tượng của nhà thơ thời Phục sinh Dante Aligheri (1265-1321). Tại Piazza delle Erbe có tòa tháp **Torre dei Lamberti**, bồn phun nước Madonna Verona Fountain của Cansignorio (1368). Cuối công trường có tòa nhà **Palazzo Mafei** mà trên đỉnh nhà là tượng sáu vị thần La-mã: Jupiter, Mercury, Venus, Apollo, Hercules, và Minerva.

Với địa điểm thuận tiện không cách Venice bao xa, thành phố sầm uất này là nơi thu hút du khách mọi nơi đến tham dự những sinh hoạt văn nghệ đủ loại.

Venice (Venezia)

Rời Verona, chúng tôi được xe bus đưa đến Venice.

Sau khi đi qua một chiếc cầu dài thì chúng tôi được đưa xuống bến để đi thuyền máy nhỏ (water taxi) để đến khách sạn Sant Elena.

Venice thiết lập trên 118 đảo nhỏ nằm trong một lagoon lớn. Hệ thống giao thông là kênh nước (122 kênh nước), và cầu (400 cầu). Grand Canal là trục giao thông chính.

Thành phố này với du khách là mức lợi tức chính, cho nên phí tổn tại Venice thứ gì cũng cao hơn nơi khác, hầu hết lợi tức từ du khách được dùng để duy trì thành phố.

Thời ngày xưa (từ thế kỷ thứ 9), Venice theo chính thể cộng hoà, đứng đầu là vị Tổng-trấn thành Venice (Doge), và thành phố được điều hành bởi hội đồng quản trị. Hội đồng quản trị này có rất nhiều quyền hành, có tài nguyên thu thập rất lớn do chiến thắng và chiếm đoạt từ những quốc gia xa ngoài biển. Thịnh vượng đổ vào Venice đã làm thành phố này có dư sức xây dựng được nhiều nhà thờ, dinh thự nguy nga lộng lẫy chứa tràn ngập những tranh họa và điêu khắc quý giá. Vào năm 1797, chính thể Cộng hòa bị đổ, Venice sau đó trở thành một đô thị của một hợp chủng Ý quốc vào năm 1866.

Ôi, Venice sóng nước bành bồng thơ mộng đây rồi. Thật dễ thương làm sao!

Ngồi trên water taxi chạy dọc trên Grand canal, hai bên bờ là nhà thờ và nhiều toà nhà kiến trúc rất đẹp mắt. Sau khi nhận phòng khách sạn thì chúng tôi được tourguide đưa lên vaporetti (tàu máy bus trên kênh) tới đậu bến tại Piazza San Marco để thăm thành phố.

Ngày đầu ở Venice, sau khi đi thuyền Gondola và đi chơi vòng vòng quanh Piazza San Marco, đến tối thì chúng tôi đi ăn ở một tiệm ăn khá ngon với rượu vang như thường lệ, tiệm này tôi không nhớ tên nhưng đặc biệt có giếng chứa rượu nằm ngay giữa phòng ăn, và nắp giếng rượu là lớp kính dày nhìn qua được thấy rõ rượu ở phía dưới. Tối đến thì lên tàu taxi máy chạy trên Grand Canal để ngắm Venice ban đêm.

Sáng ngày hôm sau đó thì chúng tôi đi vào thăm nhà thờ, dinh Tổng trấn, Campanile, vào thăm một tiệm bán đồ thủy tinh xem họ thổi ly và chai lọ thủy tinh rồi đến buổi trưa thì đi thăm đảo Burano và ăn trưa ở đó.

Piazza San Marco

Công trường St Mark (**Piazza San Marco**) là một công trường hình chữ nhật rộng lớn, ở đó chim bồ câu nhiều vô kể và rất dạn dĩ. Từ bến đậu của vaporetto, water taxi trạm San Marco đi lên, trước mặt là nhà thờ St Mark's Basilica Basilica Di San Marco), bên phải nếu đứng đối diện với nhà thờ là toà tháp Campanile, và Dinh Tổng trấn Palazzo Ducale.

Piazza San Marco

Nằm ngay cạnh Piazza San Marco là Piazzetta, có hai cây cột cao San Marco và San Teodoro. Hai cột này được chở tới Venice từ Constantinople và dựng lên vào thế kỷ thứ 12. Một cột ở trên đỉnh là tượng ấn bản San Teodoro, người trụ trì Venice trước San Marco (bản tượng chính nằm trong Doge's Palace). Đỉnh cột thứ hai là tượng sư tử bằng đồng có cánh, tượng trưng cho Venice. (xem hình trên <http://www.vacationidea.com/venice.html>)

Nhà thờ St Mark (Basilica di San Marco) hiện tại thật quá tráng lệ huy hoàng, kiến trúc cầu kỳ. Tôi đứng sững trước mặt nhà thờ, có cảm tưởng mơ hồ như mình đang lạc vào câu chuyện ngàn lẻ một đêm với lâu đài của vua chúa Đông Âu. Nhà thờ hiện tại được xây cất vào khoảng 1063 và 1094, trong thế kỷ thứ 11, vì Venice có ảnh hưởng của Greek với kiến trúc Byzantine, nên St Mark có kiến trúc kiểu Byzantine, sau đó lại có thêm vào kiến trúc cột đá cẩm thạch Gothic. Nhà thờ còn mang tên là "Nhà Thờ của Vàng" vì có chứa một bàn thờ vàng (Pala d'Oro) rất dài gần hơn 3,000 đá quý, cùng cơ man nào là nữ trang quý. Ngoài ra bao nhiêu châu báu tích lũy từ bao nhiêu đời cũng được chứa trong đó. Trong nhà thờ có trưng tượng bốn con ngựa bằng đồng nổi tiếng.

Bốn con ngựa đồng (Horses of St Mark) một sản phẩm nguyên gốc từ Arch of Trojan đã được chiếm đoạt và mang về Venice đã lâu, năm 1797 Napoleon đã chiếm đoạt và mang về Pháp đặt tại Arc de Triump du Carousel. Cho đến năm 1815 thì được trả lại về Venice và trưng trong nhà thờ San Marco. Bản phía ngoài cửa trên cao cửa chính đi vào nhà thờ là ấn bản.

Vì thành phố Venice hay bị ngập lụt nên trong công trường San Marco, phía trước và bên hông nhà thờ có những cái bàn bằng gỗ dài sắp đầy. Những bàn này được sắp xếp thành hàng, dùng để làm cầu đi nổi dẫn người dân và du khách vào nhà thờ khi nước tràn đầy trên mặt đất.

Rời nhà thờ, chúng tôi sang thăm Palazzo Ducale.

Dinh tổng trấn **Palazzo Ducale** là một điểm hãnh diện của Venice, dinh thự nguy nga này là một kỳ công bậc nhất của kiến trúc Gothic, phía ngoài mặt tiền của Dinh Ducale chạy dọc theo bờ sông hoàn tất vào năm 1419. Sau cửa chính vào Dinh là Porta della Carta, nằm ở mặt Piazzetta San Marco, một kiến trúc Gothic xây bởi Bartolomeo và Giovanni Bon vào khoảng từ năm 1438 đến 1442, là một courtyard cầu kỳ rất đẹp. Hành lang bên ngoài dinh dọc theo công trường kiến trúc rất mỹ thuật và bắt mắt với những vòng cung nhọn Gothic xây cất rất tỉ mỉ.

Dinh Palazzo Ducale nối liền nhà thờ San Marco ở phía đông với Piazza San Marco. Đây là nơi có Hội đồng quản trị thành phố, là nơi Tổng trấn ở, có Tòa án, có trung tâm dịch vụ dân sự, có nhà tù. Chúng tôi được hướng dẫn đi thăm và nghe giải thích qua hệ thống audio từng lầu, từng

phòng của dinh. Cánh dinh để Tổng trấn ở gồm nhiều phòng thân mật, trang hoàng với tranh vẽ trên trần, với lò sưởi. Phòng lớn *La Sala della Mapped* vẽ bản đồ thế giới biết đến ở thế kỷ thứ 16. Phòng đợi *Anticollegio*, phòng *La sala dell Senato* đón đại sứ các nơi đến thăm viếng, phòng nào cũng đầy tranh của các họa sĩ nổi tiếng của Ý. Phòng *The sala del Maggior Consiglio* là phòng lớn nhất trải dài và rộng hầu hết lâu một của dinh, nơi này có thể chứa được 2,600 người từ các nơi đến tham dự. Trên tường chung quanh có hình vẽ của 76 tổng trấn đầu tiên. Căn phòng này rất sáng sủa vì có cửa mở trông ra phía ngoài để ánh sáng và không khí tràn vào phòng.

Cũng như một vài nơi khác trong bảo tàng viện của Ý, tôi rất ngạc nhiên vì sự bảo trì những tác phẩm trên tường không theo đúng tiêu chuẩn của những bảo tàng viện khi để cửa sổ mở ngó như thế cho nắng gió tự do tràn vào.

Chúng tôi cũng thấy những căn phòng như phòng tra tấn, phòng tạm giam chứa tù nhân. Hành lang dẫn tù nhân từ nhà giam bên dinh tổng trấn đến nhà tù thành phố đi ngang qua một cái cầu bắc ngang kênh nước ở lâu hai mang tên cầu Bridge of Sighs. Qua lời cô tourguide thì tù nhân nhìn được ánh sáng và thành phố một lần cuối khi đi ngang qua cây cầu này trước khi bị tống vào nhà tù, vì cầu có kiến trúc với nhiều cửa sổ nhỏ. Cũng theo lời cô tourguide địa phương và sách thì nhà tù ở Doge's Palace là nơi đã giam giữ nhiều nhân vật nổi tiếng vào những thời điểm đó. Hai nhân vật quen thuộc được nhắc đến là Giacomina Casanova và Galileo Galilei.

Casanova (1725-1798), sinh trưởng ở Venice, được biết đến như là một nhân vật đào hoa số một của Âu châu. Theo tự truyện "The history of my life" thì Casanova đã có liên hệ tình dục với 122 thiếu nữ, hay phụ nữ. Casanova ngoài ra còn được coi như một chiến sĩ, một gián điệp, một nhà ngoại giao, nhà văn, và một người thích mạo hiểm. Vì nhiều lý do mà Casanova bị bắt, xử tội và giam ở nhà tù ở Doge's Palace, nhưng Casanova đã tìm cách trốn thoát và là người đầu tiên trốn thoát ra được khỏi nhà tù nghiêm nhặt này một thời gian rất ngắn sau đó, vào năm 1756.

Galileo Galilei (1564-1642) sinh trưởng ở Pisa, khi còn trẻ đã bị cha ép buộc theo học y khoa, nhưng ông không thích và sau đó bỏ sang ngành toán học và khoa học. Ông Galilei là một nhà vật lý học, toán học gia, nhà thiên văn, và cũng là một triết gia. Galilei có công hoàn chỉnh ống kính thiên văn, và có công lớn với ngành khoa học. Ông đã một thời bị giam ở nhà tù nổi tiếng ở dinh tổng trấn do thất sủng với giáo hội vì ủng hộ lý thuyết của Copernicus. Ông cũng là người không lấy vợ nhưng sống với một người đàn bà và có ba người con.

http://en.wikipedia.org/wiki/Giacomo_Casanova

http://en.wikipedia.org/wiki/Galileo_Galilei

Bridge of Sighs nhìn từ (cầu) Ponta della Paglia

Bên trái là Doge's Palace, bên phải là nhà tù thành phố.

Tòa tháp chuông trước mặt nhà thờ (**Campanile**), cao 99 m. Tòa tháp xây vào năm 912 cũng được dùng như một nhà đèn (lighthouse). Nhưng đến năm 1902 thì hoàn toàn sụp đổ, sau đó thành phố phải xây lại và được mở cho công chúng lên thăm vào năm 1912. Trèo lên đỉnh tháp, ta có thể nhìn bao quát khắp thành phố Venice.

Bên tay phải của nhà thờ San Marco, có tháp đồng hồ với 24 số La-mã **Torre dell'Orologio**, phía trên đồng hồ có tượng một con hổ có cánh tượng trưng cho thành phố Venice. (Xem hình Torre dell'Orologio trong hình Piazza San Marco ở phía trên).

Thành phố Venice tương đối nhỏ, những con đường chật hẹp nhỏ thật rồi mắt, nhưng được cái may là ngay tại bất cứ ngôi nhà góc đường nào cũng có tên đường phố viết cao hơn đầu người. Và còn có chỉ dẫn những địa danh như mũi tên đi tới cầu Rialto, tới St Mark's square etc... Du khách đến Venice đông nhất cả hàng triệu người vào dịp Carnevale, lễ tổ chức hàng năm trước mùa chay vào tháng Ba, những tiệm bán mặt nạ hoá trang chỗ nào cũng có.

Burano

Burano là một đảo nhỏ nằm phía bắc của lagoon, trên đảo nhà cửa sơn phết đủ màu tươi thật bắt mắt, lại có một cái kênh nhỏ và có những cây cầu xinh xinh bắc ngang kênh. Lại có một tòa tháp nhỏ cũng hơi nghiêng nghiêng, thật dễ thương. Bữa ăn trưa toàn đồ biển thật ngon vì Burano có tiếng là nơi bán cá tươi.

Rời Burano trở về hotel Sant Elena, tôi không lên khách sạn mà đi bộ theo con đường phố duy nhất dọc theo bờ kênh, có những cây cầu lên xuống rất nên thơ để trở lại thăm viếng Piazza San Marco và ngắm cửa hàng trưng bày hàng hóa. Theo chỉ dẫn trên tường, đi theo những con đường nhỏ hẹp với những cửa tiệm bán hàng đủ loại, tôi đến thăm cầu Rialto. Cây cầu Rialto bắc ngang kênh Grand Canal do Antonio de Ponte vẽ kiểu. Cầu Rialto là một cây cầu cũ chứa đầy tiệm bán đồ cho khách du lịch. Ở gần Rialto có chợ cá tươi (Campo della Peschia). Đứng từ trên cầu Rialto nhìn xuống Grand Canal trong buổi hoàng hôn có Gondola đang từ từ trôi, thật thơ mộng vô cùng.

Grand Canal nhìn từ cầu Rialto

Mưa bay nhẹ khi tôi đi tới San Marco, nhưng khi về thì có gió hơi mạnh và mưa có lúc nặng hạt. Đường vắng người, không có tiếng xe cộ ồn ào, không khí không ô nhiễm khói, chỉ có tiếng nước sóng dập dềnh vỗ vào bờ tường đá, bờ gỗ, thêm vài chiếc thuyền gondola đang lững lờ trôi.

Một mình lang thang trong mưa giữa Venice thơ mộng có kênh sóng nước bông bênh. Một kỷ niệm nhớ đời.

Oh Venice!

Giao thông

Sự giao thông tại Venice hầu như hoàn toàn qua hệ thống kênh trừ khi có thể đi bộ được. Có bốn phương tiện chuyên chở thông dụng trên kênh, đó là vaporetto, water taxi, traghetto, và gondola.

Vaporetto là loại bus trên mặt nước, nếu đi nhiều thì có thể mua pass để đi 90 phút, một, hay ba ngày. Loại này phải chờ lâu mới có chuyến, rất đông người và rất ít/hầu như không có chỗ ngồi.

Water taxi là những thuyền máy riêng chở được một nhóm du khách có chỗ ngồi cho cỡ 100 người. Du khách đi tour thường được cho đi loại này.

Traghetto là thuyền gondola ferry công cộng rẻ tiền chuyên chở người đi ngang Grand Canal từ Venice sang đảo bên kia kênh ở một số địa điểm cố định.

Gondola

Nói đến Venice là phải nói đến Gondola, những cái thuyền mũi cong nhỏ do những người chèo thuyền chuyên nghiệp đứng ở đầu mũi thuyền chèo trên Grand Canal cùng kênh nhỏ ngang dọc của Venice.

Du khách nào có máy chụp hình mà không chụp một chiếc gondola thơ mộng? Ngàn đời, gondola là tượng trưng cho và là đặc điểm của Venice.

Cấu trúc của gondola cũng đặc biệt, nó dài 11 m, nặng cỡ 600 kilos, chèo bởi một người với một cây chèo duy nhất. Để cho đặc biệt hơn, gondola được cấu trúc bất đối xứng, nếu chia dọc ra làm đôi từ chính giữa mũi thuyền thì phía bên trái rộng hơn bên phải 24 cm, lý do để quân bình với người chèo thuyền đứng ở đuôi thuyền với mái trèo nước ở bên tay phải. Gondola có đáy phẳng, không nhọn cho phép thuyền lưu thông dễ dàng ở những nơi nước cạn. Thuyền được làm bằng tám loại gỗ khác nhau (gỗ cây tùng-fir, sồi-oak, anh đào-cherry, hồ đào-walnut, cây du-elm, đào hoa tâm-mahogany, lạch diệp tùng-larch, và bồ đề-lime) và gồm 280 mảnh ghép lại. Phần kim khí duy nhất của gondola là mũi sắt và "risso" ở đuôi thuyền. Phần mũi sắt ở đầu thuyền ngoài công dụng để làm quân bằng với sức nặng của người chèo ở đuôi thuyền, còn tượng trưng cho tiểu bản đồ thành phố Venice: sáu sọc gọi là "pettini" (lược) tượng trưng cho sáu "sestieri", một dải dài hơn tượng trưng hòn đảo Giudecca, chữ S đôi tượng trưng cho Grand Canal; trên đỉnh có sừng giống mũ của tổng trấn, và một gọng kính tượng trưng cho cây cầu Rialto.

Thành phố Venice được chia làm sáu quận (sestieri) gồm Cannaregio, San Polo, Dorsoduro (gồm cả Giudecca), Santa Croce, San Marco (gồm cả San Giorgio Maggiore), và Castello (gồm San Pietro di Castello và Sant'Elena). (<http://en.wikipedia.org/wiki/Venice>)

Bến thuyền (gondola), phía xa bên kia kênh là San Giorgio Maggiore.

Lúc trước thuyền có thể sơn màu màu khác nhau nhưng nay theo lệnh của thành phố tất cả đều được sơn màu đen. Phí tổn xây một gondola cỡ 20,000 euros. Vài chục năm trước gondola có một cabin ở giữa gọi là felze để phòng hờ trời mưa và mùa đông gió lạnh. Nhưng vì nó ít công dụng và cản trở cái nhìn nên nay họ không làm cabin nữa.

Thuyền Gondola cổ truyền và lịch sử gondola được trưng bày trong bảo tàng viện **Musea Storica Navale**-Venezia.

Giá tiền mướn gondola không phải rẻ, giá vào tháng Ba 2007 là 40 euros cho 45 phút. Và nếu du khách yêu cầu người chèo đò hát thì phải trả thêm tiền (không phải người nào cũng biết hát). Giá cả cũng thay đổi tùy mùa.

Venice còn rất nhiều di tích lịch sử để coi nhưng thì giờ quá ngắn nên đành phải chờ một dịp khác. Những nơi chưa được thăm viếng là nhà thờ Madonna dell'Orto, Galleria dell'Accademia, Santi Giovanni e Paolo, và Ca'D'Oro (Golden House), v.v...

Sóng Việt - Đàm Giang
15 April 2007

còn tiếp...